

zijn die niets met het Nederlands te maken heeft, dat alle Nederlandse vrouwen Volendammer mutsen dragen en dat heel Nederland bedekt is met sappige weiden waar alleen maar te veel melk wordt geproduceerd, waren maar enkele van die primitieve voorstellingen.

Mede door de activiteit van de verschillende secties Nederlands in Frankrijk is er misschien langzamerhand een venster geopend, maar er zal nog een hele muur moeten worden gesloopt die voor Frankrijk het vrije uitzicht belemmert op de taal, de letterkunde en de geesteswereld van bijna twintig miljoen Nederlands-sprekenden aan de onmiddellijke noordgrens van de Franse taalgemeenschap in Europa. Het kan een bijdrage zijn tot het scheppen van een nieuwe geest in een oud werelddeel, dat met zo wankele passen zijn weg zoekt in een moderne tijd.

Groot-Brittannië Nederlandse taal- en letterkunde

R.P. Meijer

Een paar jaar geleden werd mijn aandacht getrokken door een Engels echtpaar dat in het zuiden van Frankrijk een klein museum binnenging. De vrouw richtte zich tot de man aan de deur en stelde hem enkele vragen. Hij kende geen Engels, zei dat in het Frans en bleef maar z'n schouders ophalen. De twee Engelsen keken elkaar vertwijfeld aan. Toen zei de man: "Why don't you try him in French?". Haar Frans was uitstekend. Dat is nu de excentriciteit van de Engelsen. Vaak lijkt het wel of hun openlijk beledigen, maar ingebeeld onvermogen om vreemde talen te leren, hen vervult met een gevoel van welbehagen, zo niet van geperverteerde trots. Als het onderwerp Nederlands aan de orde komt, stoten ze meestal een paar onwaarschijnlijke keelklanken uit en zeggen dan dat het Nederlands een berucht moeilijke taal is.

Deze houding is nu onderhevig aan de geleidelijke erosie van alle grote Engelse eigenaardigheden. Dat mag misschien aan de ene kant jammer zijn, aan de andere kant worden zo wel een paar obstakels op de weg naar de moderne talen opgeruimd. Ongetwijfeld heeft de studie van het Nederlands van deze veranderende houding geprofiteerd, misschien zelfs meer dan andere talen. De Engelsen beginnen zich te realiseren dat Nederland niet alleen maar eigenaardig is, dat het meer is dan een vlak landschap en heel veel water, dat niet iedereen buiten de stations en de vliegvelden perfect Engels spreekt en dat tulpen maar eenmaal per jaar bloeien.

Voor al de jongeren hebben belangstelling voor Nederland, om z'n moderne, open en tolerante samenleving. Als zij de Noordzee oversteken, zien ze meer dingen die ze leuk vinden dan hun vaders indertijd. Ze zijn onder de indruk van de levensstandaard, de

stabiliteit van de regering, de rol van de jongeren, de betrekkelijke rust in de arbeidsverhoudingen en het 'recht op de man af' van de Nederlanders.

Ik wil niet suggereren, dat sociale omstandigheden de enige reden zijn voor de groei van de studie van het Nederlands in de laatste vijftien jaar of daaromtrent, maar ze zijn zeker een belangrijke factor. Daarnaast blijven de oude redenen nog altijd bestaan, zoals het culturele erfgoed van Nederland en België, de wens naast het Duits een andere germaanse taal te studeren en het groeiende besef dat er een Nederlandse literatuur bestaat die de moeite waard is. Verder zijn door de toegenomen mobiliteit van employés van internationale firma's veel kinderen van Engelse ouders opgegroeid en op school geweest in de Lage Landen en veel Nederlands-sprekende kinderen volgen onderwijs in Engeland. Beide categorieën voelen zich vaak aangetrokken tot een grondige studie van het culturele milieu waarin zij of hun ouders hun schooltijd hebben doorgebracht, en als het zover is, besluiten ze niet zelden een universitaire cursus Nederlandse taal- en letterkunde te gaan volgen.

In zijn overzicht van de neerlandistiek in Groot-Brittannië schreef prof. Weevers in 1967 dat behalve in Londen het Nederlands wortel had geschoten in twee of drie universiteiten: Cambridge, Sheffield en Newcastle. Tegenwoordig is de toestand wel heel anders. Er zijn nu twaalf universiteiten waar in de een of andere vorm Nederlands wordt onderwezen. Een belangrijke nieuwigheid is de *Universiteit van Hull*, die al jarenlang Nederlandse specialisten heeft in de secties Duits, geschiedenis, economische en sociale geschiedenis, geografie en Zuidoostaziatische Studiën. In 1976 werden de banden tussen Hull en Nederland geïnstitutionaliseerd door de oprichting - met aanzienlijke steun van de *Leverhulme Trust* - van een *Institute of Modern Dutch Studies*. Prof. P. King, de huidige directeur van het Instituut, schreef er het volgende over: "Sinds 1976 verzorgt het Instituut cursussen Nederlandse taal- en letterkunde voor de secties Duits, Europese Studiën en volwasseneneducatie, met in 1979 in totaal 52 studenten. Van 1980 af zal de universiteit een *B.A. Honours*-cursus *Modern Dutch Studies* geven die een weerspiegeling is van de aandachtsvelden binnen het instituut. De cursus is bedoeld voor mensen die later werk zoeken in een Engels-Nederlandse omgeving en voor hen die onderzoek willen doen op het gebied van de neerlandistiek. De studie van het Nederlands aan de universiteit en in de volwasseneneducatie in de regio wordt gesteund door een bloeiende vereniging van vrienden van de Lage Landen en door enkele firma's in de stad, waarvoor het Instituut een ontmoetings- en informatiecentrum is."

Liverpool kan eigenlijk niet als een nieuwigheid worden beschouwd. Er werd immers aan het eind van de twintiger jaren al een facultatieve cursus Nederlands gegeven. In 1962 werd de cursus om financiële redenen in de ijskast gezet, maar hij kwam

daar in 1969 weer triomfantelijk uit tevoorschijn, toen de Duitse sectie M.J.R. Rigelsford M.A. tot *full-time lecturer* voor Nederlands benoemde. Nederlands kan nu als bijvak voor één jaar worden gekozen, of als een substantieel onderdeel van de B.A.-cursus. In de eerste plaats kunnen de studenten sinds 1977 studeren voor een *B.A. Honours*-graad "Duits met Nederlands", die bestaat uit tweede Duits en eenderde Nederlands. In de tweede plaats kunnen zij een gecombineerde *B.A. Honours*-cursus kiezen, waarin het Nederlands in het eerste jaar een van de drie vakken is en in de volgende twee jaar een van de twee. Het Nederlandse deel van deze cursussen omvat taalstudie, Nederlandse letterkunde van 1880 tot heden, maatschappijleer en een keuzeonderwerp. Het totaal aantal studenten ligt in de laatste paar jaar tussen de 15 en 25. De meeste studenten hebben geen voorkennis en kiezen Nederlands omdat zij een tweede germaanse taal willen leren en ook om de zeldzaamheids-waarde, aldus de heer Rigelsford. Dit houdt in dat een aanzienlijk aantal uren bestemd moet worden voor taalonderwijs. Er is meer dan genoeg werk voor twee *lecturers*, maar het is niet waarschijnlijk dat de Universiteit van Liverpool binnen afzienbare tijd een tweede *lecturer* kan aanstellen. Ondertussen wordt de heer Rigelsford ieder jaar bijgestaan door twee studenten Engels uit Nederland.

Terwijl in Liverpool het Nederlands wordt onderwezen binnen de Duitse sectie, staat het in *Cambridge* los van het Duits. Het is een onderdeel van het *Department of other Languages* waaronder ook Nieuw Grieks, Roemeens, Portugees en Middeleeuws Latijn vallen. Deze sectie maakt op haar beurt weer deel uit van de *Faculty of Modern and Medieval Languages*. In Cambridge kan het Nederlands als hoofdvak worden gekozen. Hoewel er steeds meer aandacht aan taalstudie wordt besteed, ligt de nadruk hier toch op letterkunde. De keuzemogelijkheden zijn aanzienlijk: alle perioden van de letterkunde, onderwerpen uit de vergelijkende literatuurwetenschap zoals 'Het drama in de Middeleeuwen' en 'Avant-garde poëzie 1910-1940', en de geschiedenis van de Nederlandse taal. Een belangwekkend aspect van de cursus in Cambridge is het *Certificate of Competent Knowledge*, een diploma dat wordt uitgereikt na een zwaar taalexamen. De cursus wordt ook gevolgd door gevorderde studenten van andere disciplines zoals geschiedenis, antropologie, rechten of muziek. In 1979 ontvingen tien studenten onderwijs van mw. E.G.C. Strietman, *Assistant-lecturer*, en mw. W. Champernowne, *Language Assistant*.

Zo'n bijzondere sectie voor "overige talen", zoals in Cambridge, heeft de Universiteit van Londen niet. Het Nederlands wordt er onderwezen in een onafhankelijk *Department of Dutch Language and Literature*, verbonden aan Bedford College. Deze sectie is in Groot-Brittannië enig in zijn soort. Het onderwijs omvat de hele taal- en letterkunde, van taallessen voor beginners tot moderne en historische taalkunde voor gevorderden, van inleidingen in Middeleeuwse en moderne letterkunde tot gespecialiseerde cursussen in de taalwetenschap en over alle tijdvakken van de letter-

kunde. De laatste jaren zijn er nieuwe cursussen ingevoerd, in moderne linguïstiek, literatuurtheorie, geschiedenis en maatschappijleer van de Lage Landen, alsmede een facultatieve vertaalcur-sus voor vergevorderden, die tot doel heeft studenten op te lei-den voor het beroep van vertaler. De sectie kan deze veelheid van cursussen (elk jaar in totaal 29) alleen verzorgen, doordat ze sinds 1972 weer op volle sterkte is: een hoogleraar (dr. R.P. Meijer), drie *lecturers* (dr. Tanis M. Guest, dr. T.J. Hermans, P.F. Vincent M.A.) en een *Language Assistant* (Jane Fenoulhet, M.Phil.).

In Londen komen de studenten met een verschillende voorop-leiding naar de sectie Nederlands. Sommigen hebben een Nederlands Atheneum- of Gymnasiumdiploma en zijn Nederlandstalig, anderen een *O-level* of *A-level* in Nederlands; weer anderen spreken alleen een mondjevol Nederlands en sommigen doen zelfs dat niet. Dit scheidt in het eerste jaar wel wat problemen, maar intensief taal-onderwijs kan de verschillen tot hanteerbare proporties terug-brengen. Het aantal studenten is de laatste tien jaar verdrievou-digd en neemt nog ieder jaar toe. In 1979 waren het er 54. Slechts negen van hen volgden Nederlands als bijvak voor twee jaar. Alle anderen studeerden Nederlands voor de *Single Subject Honours Degree*, of voor een *Combined Studies Degree* Nederlands-Duits of Nederlands-Frans. De volledige cursus wordt afgesloten met een examen dat bestaat uit een mondeling gedeelte en zeven schrifte-lijke onderdelen van drie uur elk: de Nederlandse taal (diachro-nisch en synchronisch), letterkunde van de Middeleeuwen, letter-kunde na 1500, opgegeven teksten, een speciaal onderwerp (letter-kundig of taalkundig; dit onderdeel kan vervangen worden door een scriptie), vertaling en opstel. Studenten die de *Combined Studies Degree* willen behalen, kiezen vier van de genoemde onderdelen en moeten bovendien examen doen in een speciaal onderwerp dat be-trekking heeft op de beide disciplines.

Omdat maar heel weinig scholen in Groot-Brittannië Nederlands onderwijzen, zullen de afgestudeerden in hoofdzaak moeten zoeken naar een baan buiten het onderwijs, al vinden sommigen een plaats-je in de *Polytechnics* of in de *Colleges of Further Education*, waarvan er steeds meer cursussen Nederlands geven. De meeste afgestudeerden zwermen uit in verschillende en soms onverwachte richtingen. Er is bijvoorbeeld op z'n minst één belastinginspec-teur met een universitaire graad in het Nederlands, één bestuurs-functionaris van een universiteit, één adjunct-directeur van een schoenfabriek en één vertegenwoordiger van een groot makelaars-kantoor. Hieraan kan nog worden toegevoegd, dat in bijna alle gevallen hun studie Nederlands de sollicitanten heeft geholpen de betrekking te krijgen. Op wat meer conventionele manier vindt een toenemend aantal afgestudeerden een baan bij taalinstututen of bij de vertaalafdelingen van overheidsinstellingen, zoals het Ministerie van Defensie en het Ministerie van Binnenlandse Zaken, of in die van grote industriële ondernemingen.

Het is niet gemakkelijk in de krappe economische omstandig-heden van de laatste jaren een school van onderzoekers te vormen. Het stemt dan ook tot dankbaarheid dat in de laatste acht jaar twee leden van de staf en twee studenten hun doctoraat hebben be-haald. Dr. Tanis Guest behaalde de graad van Ph.D. met haar proef-schrift over *Some Aspects of Hadewijch's poetic form in the 'Stro-fische Gedichten'*, dr. Hermans met zijn proefschrift over *Aspects of the structure of modernist Poetry 1908-1918*, dr. J. Gledhill met *The History of consonantal spelling in Dutch* en dr. W.J. Woods met *Nijhoff's Symbolism*. Twee studenten behaalden de graad van M.Phil., een graad die het midden houdt tussen M.A. en Ph.D. Mw. Froukje Bates onderzocht *The changing rôle of women in Dutch fiction* en mw. Jane Fenoulhet *Vestdijk's Slingeland trilogy*. Een groot deel van de studie van mw. Fenoulhet is onder de titel *'Novel within a novel within a novel...'* opgenomen in de *Vestdijk-kroniek*.

Belangrijk zowel voor het onderzoek als voor het onderhouden van contacten met vroegere studenten is het tijdschrift *Dutch Crossing*, dat in 1976 werd opgericht en drie maal per jaar uit-komt. Het initiatief ertoe werd genomen door P.F. Vincent en drs. K. Bostoen, destijds *lecturer* Nederlands aan Bedford College. Samen met drie studenten vormden ze de redactie tot de heer Bos-toen naar de Universiteit van Leiden vertrok en zijn plaats werd ingenomen door dr. Hermans. Van de aanvang af ontving het tijd-schrift bijdragen van erkende wetenschappelijk onderzoekers in Groot-Brittannië, de Lage Landen en de Verenigde Staten. *Dutch Crossing* publiceerde ook de eerste resultaten van een waardevol nieuw project dat werd opgezet door de heer Bostoen en mw. Jeannette Huizing, destijds secretaresse van de Nederlandse sectie, namelijk een *Short Title Catalogue (STC)* van Nederlandse boeken, gedrukt vóór 1800 en aanwezig in de Nederlandse Bibliotheek van Bedford College. De lijst is vooral belangrijk om zijn beschrij-ving van convoluten. Na het gereedkomen van die lijst begonnen de heer Bostoen en mw. Huizing met de prachtige bibliotheek van de Nederlandse kerk in Londen. De STC van deze verzameling nadert zijn voltooiing en zal eveneens in *Dutch Crossing* worden gepubli-ceerd.

Intussen maken hun opvolgers, dr. Hermans en Marion Kruizen-ga, de nieuwe secretaresse van de sectie, plannen voor een STC van andere verzamelingen oude Nederlandse boeken in Londen. Het moge hier nog eens met nadruk worden gezegd: deze moderne STC's zijn voor wetenschapsmensen van zeer grote waarde en Nederlandse lectoren over de hele wereld bevinden zich in een uitstekende positie om zulk onderzoek ter hand te nemen.

Nog op een ander vlak is de Nederlandse sectie van Bedford College actief: ze geeft namelijk in breder kring bekendheid aan Nederlandse literatuur door middel van vertalingen. Prof. Meijer stelde een bloemlezing van naoorlogse Nederlandse en Vlaamse poëzie samen voor het tijdschrift *Poetry Australia* en een bundel

korte verhalen voor de uitgever Christopher Davis in Swansea. Een aantal verhalen uit laatstgenoemde bundel werd door de heer Vincent vertaald. Dr. Hermans publiceert vertalingen van Nederlandse en Vlaamse poëzie in verschillende tijdschriften en bereidt een vertaling voor van Mark Insingels *Dat wil zeggen*. Hij werkt tevens aan bijdragen voor twee opeenvolgende Nederlandse afleveringen van het Canadese tijdschrift *Contemporary Literature in Translation*.

Na Londen is een van de oudste cursussen Nederlands die aan de Universiteit van *Sheffield*, die al meer dan dertig jaar bestaat. Het Nederlands wordt er onderwezen door dr. G. Newton en drs. A.J.M. Broos, beide in de sectie Duits. Het betreft hier een tweejarige bijvakstudie van zowel taal- als letterkunde. De cursus wordt door gemiddeld 20 studenten per jaar gevolgd. De verschillen van plaats tot plaats en een variërend aantal studenten in aanmerking genomen, geldt hetzelfde grotendeels ook voor de universiteiten van *Nottingham* (dr. D. Duckworth), *Newcastle upon Tyne* (de heer P. Ward), *Reading* (de heer P.A. Thurlow en mw. Judith Hunter) en *Manchester* (dr. M. Durrell). Het *University College* van North Wales in *Bangor* geeft ook een tweejarige bijvakcursus in de sectie Duits. Er is nog geen vaste *lecturer* en de lessen worden gegeven door een student Engels uit Nederland. In het *Language Centre* van de Universiteit van *Exeter* geeft mw. L. Juynboll-Chaillet een cursus Nederlands, terwijl G.J.H. Hol M.A. van het *Language Centre* van de Universiteit van *Kent* (Canterbury) belast is met het Nederlandse gedeelte van de postacademische cursus beroepsopleidingen voor taalkundigen, een cursus die opleidt voor een hoog aangeschreven diploma voor vertalers.

Tot slot kan gezegd worden dat de belangstelling voor de Nederlandse taal en letterkunde in de laatste vijftien jaar een spectaculaire groei vertoond heeft: twaalf universitaire cursussen tegen drie in 1965, met meer dan 250 studenten nu tegen ongeveer 50 destijds. Als in de volgende vijftien jaar het aantal studenten weer vijfmaal zo groot zou worden, zouden we een kort ogenblik mogen stilstaan om onszelf geluk te wensen. Maar het is al net als met geld: het aantal studenten is niet alles, al helpt het wel. Het is belangrijker dat enkele universiteiten jaarlijks hooggekwalificeerde all-round neerlandici afleveren; dat andere universiteiten zeer bewame linguïsten afleveren en dat alle universiteiten voor afgestudeerden zorgen die een gedegen kennis van en een goed begrip hebben voor het leven in de Lage Landen. Het zal voor deze landen alleen maar winst betekenen.

Het succes van de laatste vijftien jaar is aan een reeks van factoren te danken: de maatschappelijke omstandigheden die in het begin zijn genoemd; de krachtige steun van de Nederlandse en Belgische overheden; en niet in de laatste plaats: het harde werken, ja dikwijls de volledige toewijding van de lectoren. De dagen waarin ze hun werk verrichtten in de *splendid isolation* van hun academische ivoren torens zijn lang voorbij. De samenwerking

tussen universitaire en niet-universitaire docenten wordt met het jaar hechter. Een voorbeeld van deze samenwerking is de oprichting, nu enkele jaren geleden, van de ADULT, de *Association of Dutch Language Teachers*, die haar lidmaatschap heeft opgesteld voor iedereen die betrokken is bij het onderwijs van het Nederlands, het zij aan een *Polytechnic*, een *College of Further Education*, een middelbare school, een particulier taleninstituut, of een universiteit. Het succes van dit initiatief komt wel het best tot uitdrukking in de levendige conferenties die regelmatig op nationaal en regionaal niveau worden gehouden.

Guest, T.M.

1973 *Some aspects of Hadewijch's poetic form in the 'Strofische gedichten'*. The Hague.

King, P.K.

1971 *Dawn poetry in the Netherlands*. Amsterdam.

1972 *Multatuli*. New York.

1973 *Complete word-indexes to J. van den Vondel's 'Bespiegelingen van Godt en Godtsdienst' and 'Lucifer'*. Cambridge.

1978 *Gezelle and Multatuli: a question of literature and social history*. An inaugural lecture. Hull.

King, P.K., P.F. Vincent (eds)

1971 *European Context. Studies in the history and literature of the Netherlands presented to Theodoor Weevers*. Cambridge.

Meijer, R.P.

1973 *Dutch and Flemish: two literatures or one?* An inaugural lecture. London.

1978 *Literature of the Low Countries. A short history of Dutch literature in the Netherlands and Belgium*. Second revised edition. Cheltenham, The Hague and Boston.

Meijer, R.P., J. Smit

1979 *Dutch Grammar and Reader*. Fifth revised edition. Cheltenham.

Newton, G.

1978 *The Netherlands: an historical and cultural survey, 1795-1977*. London.

Weevers, T.

1978 *Droom en beeld: de poëzie van Albert Verwey*. Amsterdam.

Nederlandse geschiedenis

K.W. Swart

De leerstoel *Dutch History and Institutions* aan de Universiteit van Londen, *University College*, werd in 1920 opgericht en achter-eenvolgens bekleed door P. Geyl, G.J. Renier, E.H. Kossmann en vanaf 1966 door K.W. Swart. Zowel bij hun onderwijs als in hun onderzoek hebben deze hoogleraren zich vooral beziggehouden met de vroege nieuwe geschiedenis, de periode waarin de Nederlanden een bijzonder belangrijke rol in de Europese geschiedenis speelden. *Undergraduate* studenten geschiedenis van onverschillig welk *college* of welke *school* van de Universiteit van Londen kunnen thans kiezen uit de volgende cursussen: 'De Gouden Eeuw van de Republiek der Zeven Verenigde Nederlanden (1588-1715)' als keuzeonderwerp en 'De opstand van de Nederlanden (1559-1588)' als speciaal onderwerp. Elke cursus wordt door gemiddeld tien studenten gevolgd. Een klein aantal zet de studie voort met als doel een M.Phil.- of een Ph.D.-graad. Onder supervisie van de huidige hoogleraar zijn de volgende proefschriften tot stand gekomen: *The study of politica in the Netherlands in the early eighteenth century* (C.R. Emery), *Anglo-Dutch relations 1598-1625: from protectorate to equal partnership* (J.C. Grayson); *The Rotterdam patriciate 1650-1672* (J.L. Price) en *The Earl of Leicester's governorship in the Netherlands, 1586-1587* (F.G. Oosterhoff).

Zowel *postgraduates* als docenten aan de Universiteit van Londen of aan andere Britse universiteiten die uitgesproken belangstelling hebben voor de Nederlandse geschiedenis, komen geregeld bijeen op een seminarie over Nederlandse geschiedenis in het Instituut voor Historisch Onderzoek, dat een waardevolle bibliotheek bezit op het gebied van de geschiedenis van de

Lage Landen. Sinds 1970 werken verschillende deelnemers aan dit seminarie gezamenlijk aan het samenstellen van een jaarlijks bibliografisch artikel, dat een overzicht geeft van recente publicaties op het terrein van de Nederlandse en Belgische geschiedenis. Dit verschijnt in de *Acta Historiae Neerlandicae*, een uitgave van het Nederlands Historisch Genootschap. Het seminarie, dat als ontmoetingsplaats dient voor alle historici in het Verenigd Koninkrijk die zich bezighouden met de studie van de Nederlandse geschiedenis, heeft bijgedragen tot de opmerkelijke groei van de belangstelling voor de geschiedenis van de Nederlanden onder Britse historici in de afgelopen jaren. Dit kan misschien het best geïllustreerd worden met de volgende lijst van Engelse werken over Nederlandse geschiedenis - enkele ervan zijn ook verkrijgbaar in Nederlandse vertaling - die sinds 1970 door Britse academici zijn gepubliceerd. Al deze werken zijn geschreven door historici die regelmatig of incidenteel hebben deelgenomen aan het seminarie over Nederlandse geschiedenis en die ook vele artikelen over Nederlandse geschiedenis hebben bijgedragen aan wetenschappelijke tijdschriften.

- Boxer, C.R.
1974 *The Anglo-Dutch Wars of the Seventeenth Century*, London: Her Majesty's Stationary Office.
- Burke, P.
1974 *Venice and Amsterdam. A Study in Seventeenth-Century Elites*, London: Temple Smith.
- Caldecott-Baird, D.
1972 *The Expeditions in Holland 1572-1574. The Revolt of the Netherlands: The Early Struggle for Independence from the Manuscript of Walter Morgan*, London: Seeley.
- Carter, A.C.
1975 *Neutrality or Commitment: The Evolution of Dutch Foreign Policy 1667-1795*, London: Arnold.
1975 *Getting, Spending and Investing in Early Modern Times. Essays on Dutch, English and Huguenot Economic History*, Assen: Van Gorcum.
- Haley, K.H.D.
1972 *The Dutch in the Seventeenth Century*, London: Thames and Hudson.
- Lambert, A.M.
1971 *The Making of the Dutch Landscape. An Historical Geography of the Netherlands*, London: Seminar Press.
- Parker, G.
1976 *The Army of Flanders and the Spanish Road 1567-1659. The Logistics of Spanish Victory and Defeat in the Low Countries' Wars*, Cambridge: University Press.
1977 *The Dutch Revolt*, London: Allen Lane.
1978 *Spain and the Netherlands*, London: Collins.

- Price, J.L.
1974 *Culture and Society in the Dutch Republic During the Seventeenth Century*, London: Batsford.
- Schama, S.
1977 *Patriots and Liberators. Revolution in the Netherlands 1780-1813*, London: Collins.
- Swart, K.W.
1978 *William the Silent and the Revolt of the Netherlands*, London: The Historical Association.

De wetenschappelijke studie van de geschiedenis van de Nederlanden door Britse academici is ook bevorderd door de zes Engels-Nederlandse historische conferenties, die sinds 1960 elke drie jaar beurtelings aan een Engelse en een Nederlandse universiteit worden gehouden. De hierbij gehouden voordrachten zijn uitgegeven in een serie getiteld *Britain and the Netherlands*. Het zesde deel verscheen in 1977 (Den Haag, Nijhoff).